

4) велику роль в успішному розвитку підприємства має адміністративний менеджмент, який включає контроль успішності виконання завдань, визначених на попередніх двох рівнях, і який здійснюється менеджерами всіх ієрархічних рівнів [1].

Література:

1. Камінська Т.Г. Управлінський облік, аналіз і контроль в системі менеджменту на підприємстві [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/upravlinskiy-oblik-analiz-i-kontrol-v-sistemi-menedzhmentu-na-pidpriemstvi.html>
2. Райан Б., Андерсон Х., Колдуэлл Д. Стратегический учет для руководителя. – М.: ЮНИТИ, 1998. – 425 с.
3. Чуприна Л.В. Управлінський облік у сучасному менеджменті підприємства/Чуприна Л.В.// Вісник НТУ «ХПІ». 2014. № 34 (1077). – с.157-161

УДК 657

Максименко Д.В.,

к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу,
Мукачівський державний університет

МЕТОДИ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Для вивчення тенденції розвитку окремих галузей народного господарства і розроблення рекомендації із регулювання економіки країни статистичні органи та різні відомства вивчають і дають оцінку змінам низки аналітичних показників фінансової діяльності підприємств за кілька років. Також дані органи намагаються розробити рекомендації щодо регулювання економіки.

Фінансовий стан підприємства цікавить також його конкурентів, але вже в іншому аспекті – негативному: вони зацікавлені в послабленні позиції конкурентів на ринку.

Досліджуючи фінансовий стан підприємства, доцільно відмітити, що аналіз останнього базується на певних принципах[1]:

1. Державний підхід. При оцінці економічних явищ і процесів необхідно враховувати їхню відповідність державній, економічній, соціальній, міжнародній політиці і чинному законодавству.

2. Науковий характер. Аналіз має базуватися на положеннях діалектичної теорії пізнання, враховувати вимоги економічних законів розвитку виробництва.

3. Комплексність. Аналіз вимагає всебічного вивчення причинних залежностей в економіці підприємства.

4. Системний підхід. Аналіз повинен базуватися на розумінні об'єкта дослідження як складової динамічної системи зі структурою елементів.

5. Об'єктивність і точність. Інформація, що використовується для аналізу, повинна бути достовірною й об'єктивно відбивати дійсність, а аналітичні висновки повинні бути обґрунтовано точними розрахунками.

6. Дієвість. Аналіз повинен бути дієвим, тобто активно впливати на хід виробництва і його результати.

7. Плановість. Для ефективності аналітичних заходів аналіз повинен проводитися систематично, а не від одного випадку до іншого.

8. Оперативність. Ефективність аналізу зростає, якщо він проводиться оперативно й аналітична інформація швидко впливає на управлінські рішення менеджера.

9. Демократизм. Припускає участь в аналізі широкого кола працівників і, отже, забезпечення більш повного виявлення внутрішньогосподарських резервів.

10. Ефективність. Аналіз має бути ефективним, тобто витрати на його проведення повинні давати багаторазовий ефект.

Комплексний аналіз фінансового стану підприємства проводиться в кілька етапів [1].

На першому етапі приймається рішення про доцільність аналізу фінансової звітності і

перевіряється її готовність до читання. Визначення доцільності аналізу відбувається шляхом ознайомлення з аудиторськими висновками.

Перевірка готовності звітності до читання носить технічний характер і пов'язана з візуальною перевіркою наявності необхідних звітних форм, реквізитів і підсумків на них, а також найпростішою рахунковою перевіркою проміжних підсумків і валюти балансу.

Мета другого етапу — ознайомлення з пояснювальною запискою до балансу. Це необхідно для того, щоб оцінити умови функціонування підприємства в даному звітному періоді і врахувати при аналізі чинники, вплив яких спричинив зміни в майновому і фінансовому становищі організації і які знайшли своє відображення в пояснювальній записці.

На третьому етапі збирається до аналізу необхідна інформація і перевіряється її точність.

На четвертому етапі здійснюється порівняння фактичних результатів господарювання з прогнозними показниками звітного року, фактичними даними попередніх років тощо.

На п'ятому етапі виконується факторний аналіз.

На шостому етапі виявляються невикористані резерви підвищення ефективності виробництва.

Сьомий етап є основним в аналізі господарської діяльності. Метою цього етапу є оцінка результатів господарської діяльності і фінансового становища суб'єкта господарювання. Необхідно зазначити, що ступінь деталізації аналізу фінансово-господарської діяльності може змінюватися залежно від поставленої мети.[2]

Така послідовність аналізу фінансово-господарської діяльності є найбільш цілеспрямованою з погляду теорії і практики аналізу фінансового становища суб'єкта господарювання.

Враховуючи основні етапи здійснення поставлених завдань, аналіз фінансово – економічного стану підприємства проводиться за допомогою сукупності методів та прийомів, які дозволяють структурувати й ідентифікувати взаємозв'язки між основними показниками.

Аналіз абсолютних показників – це вивчення даних, наведених у бухгалтерській звітності: визначається склад майна підприємства, структура фінансових вкладень, джерела формування власного капіталу, оцінюється розмір позикових коштів, обсяги виручки від реалізації, розмір прибутку та інші показники[1].

Горизонтальний аналіз – це порівняння кожної позиції звітності з попереднім періодом, що дозволяє виявити тенденції зміни статей балансу або їх груп й на основі отриманих даних обчислити базисні темпи зростання (приросту) [3].

Вертикальний аналіз проводиться з метою визначення структури підсумкових фінансових показників, тобто виявлення питомої ваги окремих статей звітності в загальному підсумковому показнику (виявлення впливу кожної позиції звітності на результат загалом). [4]

Трендовий аналіз заснований на порівнянні кожної позиції звітності за ряд років і визначення тренда, тобто основної тенденції динаміки показника без урахування випадкових впливів та індивідуальних особливостей окремих періодів. За допомогою трендів проводиться перспективний, прогнозний аналіз.

Наступні дослідження фінансового стану підприємства здійснюються за допомогою аналізу коефіцієнтів Розрахунок фінансових коефіцієнтів є ведучим методом аналізу фінансового – економічного стану. Коефіцієнт – це математичне вираження зв'язку одного показника з іншим. Коефіцієнти є основними інструментами фінансового аналізу, які допомагають встановити зв'язок між різноманітними цифрами у фінансових звітах. Під час використання коефіцієнтів суб'єкт фінансового аналізу може не тільки оцінити поточне фінансове становище підприємства, але й передбачити реакцію кредиторів та інших осіб.[2]

Аналіз фінансового стану підприємства посідає значне місце в управлінні підприємством. Він дозволяє вирішувати чимало важливих завдань, які в подальшому визначають основні методи та процедури проведення аналізу. Дані аналізу відіграють вирішальну роль при визначенні напрямків конкурентної політики підприємства і використовують при оцінці виконання поставлених перед ним завдань і для розроблення програм розвитку на перспективу.

Література:

1. Кіндрацька Г.І., Білик М.С. Економічний аналіз/ Кіндрацька Г.І., Білик М.С. – К: Знання, 2008. – 488 с.
2. Ковальчук Т.М. Обґрунтування основних елементів оперативного економічного аналізу/ Ковальчук Т.М.// Науковий вісник Чернівецького університету: Зб. наук. Праць. Вип. 95. Економіка. – Чернівці: Рута, 2010. – С.12-18.
3. Мойсенко І.П. Моделі аналізу економічної безпеки суб'єктів господарювання/ Мойсенко І.П. // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №10.
4. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз/ Мошенський С.З., Олійник О.В. – Житомир: Рута, 2007. – 704 с.

УДК 657

Назаренко Є. Є., магістр,
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н. С.**,
Мукачівський державний університет

АВТОМАТИЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ

В умовах нестійкого економічного розвитку кожне підприємство потребує впровадження адекватного управління, яке б відповідало сучасним реаліям. Для кожного підприємства ефективно управління, ефективна організація управлінського обліку та швидке реагування на зміни зовнішнього середовища не можливе в даний час без автоматизації процесів вирішення великої кількості задач і впровадження технічних засобів, програмного забезпечення й інформаційних технологій. Питання автоматизації управлінського обліку стає все більш популярними серед керівників вітчизняних підприємств.

Питання, пов'язані з організацією та впровадженням управлінського обліку на підприємствах та аспекти його автоматизації розглядали у своїх працях такі вітчизняні науковці, як І.А. Белоусова, С.Ф. Голов [2], Л.В. Нападовська [4], В.В. Сопко [5], М.Г. Чумаченко, О.М. Брадул [1], Є.І. Івченко [3] та інші.

Проблеми, що виникають в процесі формування будь-якої звітності, негативно впливають на ефективність системи управління підприємством. Їх можна усунути, правильно організувавши автоматизацію звітності.

У діяльності кожного підприємства неминучі процеси формування різноманітної звітності для внутрішніх (менеджери) і зовнішніх (акціонери, держава, партнери) користувачів. Для великих підприємств, як правило, характерні висока трудомісткість, низька формалізація та недостатня оперативність надання звітної інформації.

Кожен структурний підрозділ великих підприємств часто формує власний пакет звітності, при цьому склад показників у звітах різних підрозділів може перетинатися. В результаті звітність підприємства неухильно збільшується і стає надмірною, підвищується трудомісткість процесів її акумулювання та опрацювання.

Низька формалізація, безумовно, не сприяє впорядкованому процесу формування звітності і призводить до викривлення відповідної інформації. Підвищення трудомісткості, при обмеженому штаті співробітників, і збереженні старих методів формування звітності неминуче призводить до зниження оперативності їх опрацювання. Сам процес доставки інформації особі, що приймає рішення, (менеджеру певного рівня управління), може складатися з безлічі ланок, на кожній з яких існує загроза затримки і викривлення інформації.

Зрозуміло, підприємство може успішно працювати і навіть розвиватися незважаючи на перераховані проблеми. Однак їх вплив на ефективність і конкурентоспроможність підприємства, у міру його укрупнення, стає все більш негативним. Саме тому керівництво